

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) vsprejema upravnništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 199.

V Ljubljani, v petek 31. avgusta 1894.

Letnik XXII.

Vabilo na naročbo.

S 1. septembrom pričenja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gld. | Četrt leta 3 gld.

Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja predplačan:

Vse leto 15 gld. | Četrt leta 4 gl. — kr.

Pol leta 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravnništvo „Slovenca“.

Država in cerkev.

Tako se glasi članek, katerega je objavil v 14. števil. „Delavec“, list za interese slovenskega delavskega društva, ki izhaja v Ljubljani in se tiska v „Narodni tiskarni“. — Članek ta je značilen zato, ker nam kaže, kakšni nazori da vladajo tudi v vrstah onih slovenskih delavcev, ki so se pridružili mejnarodni socijalistični zvezi.

„Delavec“ v tem članku zlorablja besede Leona XIII. avstrijskim škofom, kakor so jih zlorabljali liberalni listi, da je namreč papež postal zaveznik ljudstvu sovražne zaveze, katera danes Avstrijo vlada ter da se je meščanstvo zvezalo s cerkvijo v škodo trpečemu človeštvu. Pravi namreč:

Meščansko gospodstvo potrebuje cerkev, da se obdrži dogma zadovoljnosti z malim, katera še edino dobiček omogoči; in cerkev zahteva pomoči od meščanske države, da si ohrani oblast nad pametjo in razumom človeštva ter zabrani zavednost. To je prav pristen dogovor, katerega sklepa država in cerkev: država jamči cerkvi za duše, in cerkev državi za trupla, in sicer vedno vseh tistih, „katerih mišljenje je držati v mejah“ — kakor nazivlje papež sramežljivo siromake in neimovite sloje. . . .

Ali to se ne bode posrečilo, kar sta se država in cerkev dogovorili, račun, katerega je sestavil papež, je ničev. V kratkem rečeno: mogočnost, da se delavsko ljudstvo povrne k bogaboječnosti, in nada, da zamenja svojo voljo izpolniti mu določeno zgodovinsko misijo, z blaginjo v nebesih, je izključena za vedno. . . . Kar je veda pripomogla v uničenje božanstva, v podjarmljenju narave, v razvrstitvi skladov, vse posledice, katere so protivne verskim čutom, da jih odstranijo: vse to je živo v delavstvu in se ne da več uničiti. Vse to se je zgostilo v gotovo zavednost mej proletarci, h kateri ni cerkev nikedar pripomogla; naravno je, če za tisto ni vmes prostora. . . . Nasproti zavezi, katera si prizadeva za versko vzgojo pod varstvom cerkve, ima uveljaviti socijalna demokracija stavek svojega programa: „Vera je privatna reč!“

Tako „Delavec“, ki je s tem pokazal, da stoji po svojih nazorih popolno na ateističnem, brezbožnem stališču. Takih napadov na papeža, na cerkev in na Boga nismo še čitali v slovenskem jeziku! Vse pove beseda: Uničenje božanstva!

Kdor ima sploh le še iskrico verskega, ali recimo človeškega prepričanja, zgroziti se mora

ob teh besedah. Zoper tako pisarjenje je seveda nevspešno vsako protidokazovanje, tu treba programa, dejanja, treba delovati in v dejanju kazati, da je tudi še sedaj na svetu mesto za Boga in cerkev, ako hočemo najti tudi mesto za srečo človeštva.

Naravnost povemo: Tukaj se pripravlja smrtni udarec za verni slovenski narod in ako prevladajo ta načela, tedaj več našega naroda ne bo, izgubil se bo kot zlo- in izrabljeno orodje v vrstah brezbožne internacionale.

In taki članki se tiskajo v — „Narodni tiskarni“, katere načelnik je dr. Ivan Tavčar! — Teža bridke žalosti in opravičene nevolje nam polni srce ob tej misli, a to ohranimo za-se, za dr. Ivana Tavčarja, načelnika „Narodne tiskarne“, pa imamo iskreno besedo: V ime Boga, v ime srečnega obstanda slovenskega naroda Vas prosimo: Vsaj takih spisov naj ne tiska — Narodna tiskarna! Vsaj s takimi spisi, ki govoré ob uničenju božanstva, naj se ne skruni beseda slovenska!

Reka — hrvatski in ogerski condominium.

Iz Zagreba, 29. avg.

Ko se je v zadnjem zasedanju hrvatskega sabora razpravljalo o reški hrvatski gimnaziji, ki se mora v kratkem na zahtev mažarske vlade umakniti na sosedni Sušak, oglašil se je tudi najnoveji uskok dr. Pliverić, da brani vlado hudih udarcev, ki so leteli na njo od opozicije radi popuščanja v tej zadevi. Glasoviti učenjak Pliverić, pravnih odnošajev med Ogersko in Hrvatsko najbolji poznavatelj, je

LISTEK.

Pismo s Štajerskega.

Na Štajerskem, 27. vel. srpana.

Gospod urednik! Da bi bil pesnik, v žalostinkah bi dajal duška svojim čustvom. Opeval bi nesrečo svoje domovine „vsemu svetu nepoznane, od nikogar spoštovane“, opeval bi bedo človeštva in usodo vsega sveta. Ako je svet toliko napredoval, da ga nekaterniki smatrajo za vrednega, da bi ga s strelivom poslali v zrak in ž njim ljudi, ki ga tlačijo, izvestno je pripraven predmet žalnim čutstvom. Pa ne bojte se, da bi Vam dostavil kakšno jeremijado. Včasih me res prime, da bi si kje izposodil pegaza ter se na njegovem hrbtu vzdignil v nadoblačne višave. Pa vedno me streznijo Levstikove besede v „Listu iz Olomuca“:

»Komur nekaj ni sodila rojenica,
Kaj pomaga, da prišije si mehur?«

Zato pa Vam hočem v čisto navadni prozi objaviti, kar mi polni srce. Prvo prav težko pogrešam v Vašem listu nedeljskih pisem. Škoda jih je, ker so bila prav zanimiva, da se jih je človek iz srca radoval. Kaj pa počenja sedaj Vaš ponedeljski pismo-pisec? Menda mirno spava poletno spanje, da se ob začetku zime zopet čilih močij zbudi. Toda gospod urednik, dregnite ga včasih, pa prav nežno, pod rebra morda pa še Vam zapiše katero.

Drugo, kar mi polni srce z žalostjo, so stvari na Štajerskem. O ti divna, zelena Štajerska! „Ti

krasna si, krasnejše ni, kar jih obseva zarja dneva“. Bila si nekaj naš ponos in naše upanje, ko so ti Slovenci gospodovali ter se razprostirali celo preko tvojih mej, a sedaj si naša bol in naše bojišče. Za to so Slovenci curkoma prelivali svojo kri, za to se borijo z vsemi močmi duha in volje, da bi si obranili tisti košček vrtno zemlje, ki jim je še ostal. Naši nasprotniki pa so toliko oholi in predrzni, ter trdijo, da Štajerska ni bila nikdar slovenska, temveč so Slovenci le pritepljenci in usiljenci. Se bolj pa je obžalovati, da v tej nacionalni borbi uporabljamo vse svoje boljše moči in nam za drugo preostaja prime-roma le malo časa in malo sil.

Vi na Kranjskem pridno ustanovljate katoliška društva, politiška, delavska in socijalna. Veliko znamenitost krščanske socijalistike ste do dobra uvideli ter ji pripravljate plodovita tla. Na Štajerskem se pa v tem smislu do sedaj še ni storilo mnogo. Zatorej še o dnevu opozarjamo vse katoličane — menim seveda katoličane ne samo po krstnem listu, temveč prave katoličane po mišljenju in delovanju —, ut videant. Zakaj izvestno se bode socijalno gibanje zaneslo tudi med nas, ako ne bomo sami aktivno posegli vmes, godilo se bo brez nas in zoper nas.

Ne pravim sicer, da naj odjenjamo od nacionalnega boja, zakaj s tem bi sami sebi izkopavali grob. Obžalujem pa, da ta borba požre vse naše moči. Skoraj za vsako svojih naravnih pravic se moramo boriti dolgo in vstrajno, za vsako prošnjo in vlo-gico slovenski rešeno, za vsako črkico v slovenskih napisih in pečatih se moramo potegovati na vse

kriplje, za vsako slovensko šolico moramo tekati od Poncija do Pilata ter moledovati od oblastva do oblastva od najnižje stopinje do najvišje. In kolikokrat zaman? To je pravičnost modernega konstitucionalizma.

Da so naši ljubeznivi sosedje ob severu vedno pripravljeni, dati nam našo pravico in še več, spričuje do dobra stvar glede slovenskih vsoprednic v Celju. Ko se je ta stvar sprožila, zagnala so nemška glasila skorej vse barv (izvzemši seveda konservativne liste, če prav so se tudi med njimi nekateri obnesli slabo) brezupen krik in vik ter dokazovala vse možne možnosti in nemožnosti. Modra koalicija pa je sodelovala drugače. Mislila si je tako: Celjske slovenske vsoprednice so zdaj poglavitna terjatev slovenskih poslancev, od katere odvisi njihovo razmerje do koalicije. Ako jim ne izpolnimo te njihove najljubše želje, gredo i ostali slovenski poslanci v opozicijo, in potem bi koalicija imela proti sebi ves češki in ves slovenski narod. S tem pa bi izgubila svojo popularnost. Tako se je vladi posrečilo, pridobiti nemške liberalce, katerim je koalicija vendar ljubša nego slovenske vsoprednice, ki bi bile sicer izvestno kakor toliko naših pravic izginile v požrešni, nikdar polni liberalni malhi. In potem ko je vlada nam ugodno razsodila, toliko ugovorov, protestov in utokov ob vseh štirih vetrovih?! Pretilo se je z najstrožjo opozicijo vseh nacionalcev. Nato je vlada res začela omahovati. Merodajni krogi so se začeli ozirati na ugovore nekaterih pretiranih šovinistov, ki celjske slovenske vsoprednice smatrajo kot velik napad na nemški zna-

dokazoval v svojem govoru, da premeščenje hrvatske gimnazije ne zmanjšuje niti najmanje pravnih zahtev, ki jih ima Hrvatska na Reko, kajti to mesto z okolico je skupna posest Hrvatske in Ogerske. Po nagodbi, po onem glasovitem paragrafu 66, ki je bil na prvi prvotni spis prilepljen, imajo se zadeve reške reševati sporazumno bi obeh oblastih, pa je tako v istini po zakonu neki condominium osnovan. Krivi so seveda, da se je ta zadeva tako sklenila, v prvem redu tedanji hrvatski poslanci, ki so v tej zadevi Mažarom popustili, kajti iz zgodovine so se mogli učiti, kaj pomeni popuščati v takih stvareh svojemu sosedu. Zalostno je tudi, da se niso pri reviziji nagodbe l. 1873 poslanci tedanje narodne stranke uprli temu paragrafu ter odločno zahtevali, da ima na Reki vladati pravo le hrvatska vlada; samo na ta način bi se bilo v okom prišlo vsem kasnejim neprilikam, ki so nastopile vsled takozvanega condominiuma.

Mažari se od tega časa niso nič več ozirali na hrvatsko vlado, ki je bila glede Reke vedno mlačna in popustljiva, pa se sledujoč oni popolnoma zavladali v tem pomorskem mestu. Najprej so zahtevali Mažari, da se umakne z Reke sodbeni stol, in da se preda sodstvo popolnoma od ogerske vlade odvisnemu sodu; potem se je morala umakniti politična oblast, namreč županija; a da se tudi ime samostalne reške županije utopi v morju pozabljenosti, stopila se je z modruško v eno modruško reško županijo. Slednjič se bo morala umakniti tudi hrvatska gimnazija z Reke, da se tako zbrise zadnji sled vseh avtonomnih oblastij v tem mestu. A vedeti je treba, da je ves ta postopek nepostaven, kajti po § 66 nagodbe morale bi se bile vse te zadeve rešiti le v sporazumku s hrvatsko vlado, ki seveda ne bi bila smela dopustiti, da se kaj takega zgodi, ko bi ta vlada bila imela kaj domoljubja, a ker to poslednje svojstvo ni naše vlade nobenkrat dičilo, moralo se je zgoditi, da je z Reke popolnoma iztisnjena. Je li po tem takem še obstoji, gospod Pliverić, condominium med hrvatsko in mažarsko vlado? Po našem mnenju že zdavnej ne, kajti faktični gospodarji so na Reki brez dvojbe Mažari in sicer z dovoljenjem hrvatske vlade.

Vsi dokazi tedaj, katere navaja profesor Pliverić za condominium, so brezpredmetni, ker Mažari gospodarijo na Reki brez vsakega obzira na hrvatsko vlado. Vladni list pravi, da je bil ban z razlaganjem poslanca Pliverića posebno zadovoljen, češ da on o odnošaju Reke med Ogorsko in Hrvatsko sodi popolnoma trezno. Nočemo oporekati, da teoretično profesor Pliverić ta odnošaj prav učeno razpravlja, ali to nam vse nič ne pomaga, a najmanjše to, če je ban s takim razlaganjem zadovoljen, a faktično pa Reko prepušča v pravi posesti mažarski. Z deli je treba pokazati, da condominium velja tudi za Hrvate in ne samo za Mažare, potem bomo vsaj deloma mogli verjeti profesorju Pliveriću in hrvatski

vladi, da jim je ležeče, da nastopijo na Reki zopet pravni odnošaji. Kadar bo Hrvatska vlada vršila na Reki zopet svojo avtonomno vlast, namreč v političnem, sodbenem, bogoštovnem in šolskem delokrogu, potem se bode moglo govoriti o nekem condominiumu, a takrat bo morala tudi Reka pošiljati na hrvatski sabor svoja dva poslanca, katera bi morala po postavi in nagodbi sedeti v hrvatskem zakonodavnem zboru, kjer jih do zdaj vkljub vsem pozivom ni bilo še nobenkrat videti. Reka je tedaj sama toliko jaka, da kljubuje hrvatski vladi, a kako že ne podpirana od Mažarov. Kje je tukaj condominium po razlaganju profesorja Pliverića?

(Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 31. avgusta.

Gospodske zbornice dosmrtnih članov se je zadnji čas pomanjšalo za najmanj, ker so pomrli. Zaradi tega se poslednji čas govori, da bode v kratkem imenovanih več novih članov. Političnega povoda pa za tako imenovanje ni nobenega. Vlada ima v gospodski zbornici najzanesljivejšo večino.

Dopolnilna volitev na Gorenjem Štajerskem. Boj mej nemškimi liberalci in nacionalci je na Štajerskem vedno hujši. Liberalci so raztrosili mej prebivalstvom govorico, da nemškonarodni kandidat Walz ni katolik. „Reichspost“, ki zagovarja nemškonarodno kandidaturo, pa odgovarja, da je bil Walz v Lundenburgu 1840. leta rojen in krščen kot katolik. Za nas Slovence je pač vse jedno, kdo je voljen, ali nemški nacionalci ali liberalci. Oba sta nam nasprotna. Vsekako je pa dobro za nas, če se Nemci prepirajo mej seboj, ker bode poprej konec njih slave.

Plener v Galiciji. Nenavadno slovesno so v Levovu vsprejeli finančnega ministra Plenerja in njegovo soprogo, ki sta prišla ogledat levovsko razstavo. Iz vsega se vidi, da Poljaki smatrajo Plenerja za nekakega vodjo ministerstva, kateremu daje knez Windischgrätz svoje ime. Potrjuje se torej mnenje tistih, ki so imenovali novo ministerstvo Plenerjevo, imenovano Windischgrätzovo. Plener se pa tudi ponaša, kakor da je on odločilna oseba. Grota Bađenija je posebno natančno izpraševal o razmerah galiških kmetov.

Poljski kmetijski shod v Levovu se je pokazal jako demokratičnega. Izrekel se je za direktne volitve v kmetijskih občinah in pa zato, da se volilna pravica raztegne tudi na delavce in ženske. Po našem mnenju poslednje pač ni potrebno, kajti ženska pač ni poklicana za politiko. Posebno se je pa na tem shodu naglašalo, da naj kmetje volijo le kmete v postavodajne zastope, ki poznajo najbolje potrebe kmetijskega stanu. Kmetijski poslanci se bodo že znali pomagati v deželnem in državnem zboru. Hoteli so izvoliti tudi poseben volilni odbor, kateri naj bi skrbel za agitacijo pri volitvah. Vladni za-

stopnik se je temu ustavljal, zato se je stvar prepuščala predsedstvu kmetijskega shoda. Shod se je izrekel, naj se graščine tudi uvrstijo v občine. Vlada naj pa gleda, da se bode strogo izvrševal nedeljski počitek. Iz razprav tega shoda se je videlo, da se gališko prebivalstvo nikakor prav ne vjema s svojimi državnoborskimi zastopniki.

Ministri v Galiciji. Cela vrsta ministrov pojde ogledat gališko razstavo, dočim se lani za češko še zmenili niso, dasi je gotovo bila zanimivejša. To potovanje ministrov v Galicijo ima gotovo svoje politične namene, da Poljake držijo v koaliciji, kajti brez njih se razdere sedanja sistema.

Pruski učni minister se je pri neki priložnosti v državnem zboru izjavil, da marsikateremu župniku ne more izročiti krajnega nadzorstva šole, ker razmere tega ne dopuščajo. Te besede niso bile posebno jasne. Vedelo se ni, kake razmere je mislil učni minister. Te dni se je stvar nekaj pojasnila. Minister je nameraval nekemu župniku izročiti šolsko nadzorstvo. Obrnil se je pa poprej do župana v zapnem uradnem pismu, naj mu natančno poroča, kakšnega političnega mišljenja je gospod župnik in posebno opiše, kako je župnik postopal ob času kulturnega boja. Dotičnemu županu je bilo težko delati župniku spričevalo. Kulturni boj torej še sedaj v Nemčiji ni povsem končan. Mislili smo, da je vlada vendar že pozabila, kaj se tedaj godilo, ko so nastopile drugačne razmere. Vsekako pa nam to kaže, da pruska vlada ni katolikom v resnici prijazna.

Italijanska vlada se je premislila in ne bode pošiljala anarhizma sumljivih oseb na otoku v Rudečem morju. Kazenske kolonije v taki daljavi bi preveč stale in tega ne zmorejo ital. finance. Pošiljala bode torej anarhiste na bližnje manjše italijanske otoke. Tako bode nastalo v obližju Italije pravo gnezdo anarhistov, ki utegnejo še le prav nevarne postati za javni red. V take kolonije bode pregnano gotovo tudi več oseb, ki še niso anarhističnega mišljenja, ali se ga bodo ondu navzele. Naposled bode torej baš te naselbine pripomogle mnogo k razširjenju anarhizma. Teh naselbin ne bode moč tako nadzorovati, da bi pregnanci ne mogli pobegniti in tako se utegne uprav na takih otokih skleniti marsikak atentat, ki se bode pozneje izvršil.

Izpražnjeno vladarsko mesto. Minoli teden je umrl jeden vladarjev, tako imenovanih capitani regenti v San Marinu, komendant Peter Tonnini v 70. letu. On je večkrat epravljal vladarstvo v tej mali državi. Po svojem poslu je bil slikar. Oba sanmarinska vladarja se volita vselej na jedno leto.

Belgija. Nedavno je bil shod katoliških Flamancev, katerega se je udeležilo blizu 200 poslancev, mnogo duhovnikov in drugih rojakov. Shod je sklenil, da se imajo Flamanci potegovati, da se njih jezik vpelje v parlamentu in da se bodo vsi zakoni izdajali v obeh deželnih jezikih. Nadalje se bodo poganjali za flamausko vseučilišče v Gentu in za izključivo flamanski pouk v ljudskih in obrtnih šolah. Pokrajine naj se razdele po narodnostih. Zahteve Flamancev so vsekako pravične, ali se jim upira zlasti liberalna stranka.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 31. avgusta.

(Podpora dijakom na novoustanovljeni kranjski gimnaziji.) V Kranju sestavljen je začasni odbor, ki je prevzel nalog, skrbeti za dijaška stanovanja in, dokler se ne ustanovi nameravana „dijaška kuhinja“, pri meščanih iskati podpore za hrano pridnim in ubožnim dijakom. Z zadoščenjem ta odbor priznava, da so se prebivalci kranjskega mesta, kolikor se jih je moglo naprositi v malih dneih, odkar je došlo oficijelno naznanilo glede ustanovitve kranjske gimnazije s hvalevredno požrtvovalnostjo odzvali njegovim prošnjam in tako je sedaj že za precejšnje število dijakov preskrbljena opoludanska in tudi večerna hrana, katero bodo dijaki dobivali v posameznih hišah ali pa v začasno ustanovljeni skupni obednici. Stariši, ki nameravajo svoje dečke dati v kranjsko gimnazijo in žele ali glede stanovanja ali glede podpore v hrani kacij podatkov, naj se zaupno obrnejo na gimnazijsko vodstvo, kateremu so se in se bodo še izročili vsi dotični podatki. Tisti, ki hočejo prositi podpore, prinese naj s seboj ubožno spričevalo.

(Odškodnina za Nemce.) Včeraj objavili smo brzozavno sporočilo, da je za šolskega nadzornika na

čaj nemškega Celja, in hoteč vso stvar zavleči ad indeterminatum so začeli obljubljati samostojno slovensko nižjo gimnazijo tam nekje v Ljutomeru. In tako zdaj do cela ne vemo, kaj in kdaj dobimo.

Kakor vidite, bijemo štajerski Slovenci vroč boj. Vendar je število umetnih želodžrečev še vedno veliko. Pohrustali bi radi ves želod, zato ker jihovi očetje niso bili tako srečni, da bi bili želodžreči. Dokler ima Velika Germanija take prvoboritelje, ima vedno upanja, da še bo velika.

Pa tudi dobro bodrilo imamo na Štajerskem, posebno tisti, ki bivamo ob Sotli. Sotla je velikokrat imenovana, mnogo opevana in opisana reka, ki loči Slovence od Hrvatov in obratno. To lepo lastnost pa ima Sotla, da ni neprekoračljiva. Njeno dobro svojstvo si Hrvatje izkoriščajo ter ob nedeljah in praznikih pridno prihajajo preko nje. Tam, kjer je znamenje Bacchovega doma, ustavljajo svoje korake in v svetišču starega Boga se veselje sedeč ob Gambri-novem soku in zlahtni kapljici. Praktični so taki izleti vsekakor, ker je konsumni davek na pivo in sorodne tekočine pri nas veliko manj nego na Ogorskem in so tedaj rečene tekočine v Cislejtaniji bolj po ceni nego pod blaženim žezlom vlade sv. Štefana. Ko je potem pivo in vino rešilo okove duha, raste navdušenost in na vse grlo pojejo ti izletniki „Još Hrvatska“, „Liepa naša domovina“, „U boj“ in vslikajo: živio braću Slovenci! Prisotne Slovence pa pritiskajo na svoja vroča srca in je navdušujejo, naj se tako krepko in odločno borijo za svoje pravice zoper vse nemškutarje in sovražnike svoje narodnosti,

kakor se bojda oni borijo (!) zoper vse sovra-ge in mažarone. Škoda je le, da nimajo vsi štajerski Slovenci tako krepkega bodrila kakor Slovenci ob Sotli.

Veste, gospod urednik, da je v Translejtaniji še bolj žalostno kakor pri nas, zato pa tudi bolj komično? Ogrji se bojda viteški narod. Viteški so bili tedaj, ko so prilomastili v Evropo, v divjih tolpah drvili od kraja do kraja, pustošili in ropali, ljudi pa ubijali. To viteštvo, seveda po omiki ublaženo, so si ohranili do današnjega dne. O tem pričajo podložna ljudstva, Slovaki, Rumuni in tudi Hrvati. Sedaj uprav pa imajo svojo junaško dobo, kakor Grki za časa Herakleja, Piritoa, Teseja. Kakor nekda v Heladi vstajajo sedaj med Mažari mogočni junaki, ki pobijajo velike zmaje ter rešujejo zaklete kraljčine. Ti debeloglavi zmaji so klerikalna preširnost in vladohlepnost, mračnjaštvo in nazadnjaštvo, srednjeveški predsodki o jedinstvu, svetosti in nerazdružljivosti sv. zakona i. t. d. In lepe zaklete kraljčine, ki vzdihujejo v trdi oblasti teh nestvorov, sedé na žaklijah polnih samega srebra in zlata, ki je z osebo kraljčino veliko plačilo srečnega rešilca. Grki so imeli nekda svoje polubogove, tudi Mažari je imajo, in ti so — židje.

V Translejtaniji se ti izvoljenci častijo in poveljujejo, pri nas pa jih na vse moči otrešamo. Radi bi se jih odkrižali. A s kakim vspehom? Človek bi skorej z Brunnerjem moral izdihniti:

»Das grösste bleibt von allen Kreuzen,
Wenn man das Kreuz nicht haben will.«

Štajerskem imenovan dosedanji začasni vodja ljubljanskega učiteljskega, g. Linhart. Graška „Tagespost“ dostavlja tej novici to-le opombo: „Novi šolski nadzornik je izvrsten veščak pristno nemškega mišljenja, zato pozdravljamo z veseljem to imenovanje.“ „Grazer Volksblatt“ pa temu pristavlja: „Vidi se, da je tu govor o nemško-liberalnem strankarju, ki nam bo težko namestoval nadzornika dr. Jarza, moža strogo nepristranskega.“ Tem besedam pa mi pripomnimo: Predno je vstopila v življenje slovenska gimnazija v Celju, za katero so Nemci zahtevali odškodnino, izpolnila se je Nemcem želja. Zopet nov dokaz da imajo Nemci pri nas za usluge na razpolago železnico, Slovenci pa — polža!

(† Franc Božič.) Iz Železnikov 30. avg.: Danes popoldne ob 3. uri je umrl g. Franc Božič, kapelan v Železnikih po dolgi bolezni, večkrat previden s sv. zakramenti. Rajni je bil rojen 6. dec. 1870 in je bil še le prvo leto v duh. pastirstvu. Blagi, vneti pokojnik priporoča se prijateljem in znancem v molitev. — Pogreb bo v soboto ob 10. uri popoldne.

(Za bolnico v Št. Petru na Krasu) odločeno za slučaj kolere, ki se ima popraviti, podaril je deželni odbor 200 gld.

(Začasna brzojavna postaja.) Vsled koncentracije vojakov pri Blokah in Sodražici odprla se je v Grahovem pri Cerknici v političnem okraju logaškem začasna brzojavna postaja, ki bo delovala do 8. septembra t. l.

(Iz Kamnika.) Te dni izpostavil je tukajšnji podobar g. Fr. Tončič dva kipa, predstavljajoča lursko Mater božjo in Bernardko. Delo je lepo izdelano, ter kaže veliko nadarjenost našega domačega umetnika. Kipa naročena sta za farno cerkev v Komendi.

(Duhovniške spremembe v lavantinski škofiji.) Mestno župnijo sv. Lovrenca v Brežicah je dobil č. g. Jožef Kočevar, župnik v Tribunjah. Častiti g. Franc Simončič, korvikarij pri stolni cerkvi, postal je II. mestni kapelan v Mariboru. Č. gospod Anton Cestnik, kapelan v Rušah, pride za korvikarija k stolni cerkvi v Mariboru in novomašnik č. g. Alojzij Šijanec, za kapelana v Ruše.

(Zanimiva pravda.) S Štajerskega: Dne 29. julija t. l. je obhajala skupina nemškega šulferajna Vojnik-Vitanje neko slavnost v Vitanju, ktere se je udeleževal tudi vrednik „Marburger Zeitung“-e, Hans Kordon. Ta mož se je pa kaj čudno vedel: pri veselici je imel nekov zmešan govor, da so se ga sramovali somišljeniki. Ko je pa odhajal iz Vitanja, čuje v gostilni gospe Vodusek slovenske fante slovenski govoriti in slovenske pesmi prepevati. Kot velik nemški junak stopi med nje Hans Kordon ter začne jednega grabiti za vrat, rekoč, naj molči. Priskočili so svojemu napadanemu tovarišu na pomoč njegovi tovariši ter odpodili neznanega nemškega viteza. Toda nemški vitez-klatež dobi novo korajžo ter skoči z odprtim nožem na slovenske fante. Brez dvoma bi se bil vnel hud pretep, morda še kaj bolj groznega, da niso priskočili lastni somišljeniki nemškega junaka ter ga niso otehi opravičeni jezi slovenskih mladeničev. To stvar je priobčila v Mariboru izhajajoča „Südost. Post“. Kakor smo zvedeli, je vrednik „Marburger“ zahteval od vrednika „Südost. Post“, naj celi dopis prekliče kot lažnjiv, sicer mora vitez Hans Kordon tožiti. „Südost. P.“ ne more reči, kar je belo, da je bilo črno in ne more preklicati. Prav radovedni smo torej na to pravdo. Celi vitanjski trg je govoril o napadu nemškega kulturonoša, priče dovolj, ki bodo, če nemški klatež res hoče tožiti, potrdile, da jih je napadel z nožem. Čuditi se moremo le temu, da ni gosposka, kateri je stvar brez dvoma popolnoma znana, pričela nobene preiskave.

(Desetletnica posojilnice v Konjicah.) Dne 26. avgusta je obhajala posojilnica v Konjicah lepo slovesnost v spomin svojega desetletnega obstanka. Vršili so se primerni govori, svirala šmarska godba, nastopili so celjski tamburaši, pel je ljubljanski kvartet „Ilirija“ in celjski čitalnični pevski zbor. Vse se je izvršilo v lepem redu. K svečanosti je došlo mnogo gostov od blizu in daleč, navzočih je bilo veliko sosednih županov in kmetov, duhovnikov in učiteljev. Vladalo je kaj lepo soglasje med raznimi slojevi slovenskega naroda.

(Za vsprejem v dijaško semenišče v Mariboru) je prosilo 72 gimnazijcev. Od teh so ti-le vsprejeti: Debeljak Jož. iz Slov. Grada, Dolinšek Jan. iz Ptuja, Arnuš Ozvald od sv. Lenarta pri Veliki ne-

delji, Fišinger Jož. od sv. Lovrenca v Pušavi, Jager Avg. od sv. Jakoba v Slov. gor., Jehart A. od sv. Lovrenca v Pušavi, Lah Jan. iz Ljutomer, Letonja Fr. iz Ptuja, Koderman Karol iz Frankolovega, Kitak Jan. iz Rogatec, Koprivšek Val. iz Vranskega, Kociper Rud. iz Ormoža, Pišek Jož. z Slivnice, Šanda Karol iz Rogatec, Segula Fr. od sv. Marjete niže Ptuja, Šumer Jurij iz Trbovelj, Spindler Al. od Male nedelje, Šlebinger Jan. od sv. Ane na Krembergu, Tiller Viktor iz Brežic in Vargazon Ernst iz Središča.

(Iz pred porotnega sodišča.) Znana tatica 49 let stara Franciška Kovačič, ki je 8. julija kradla ljudem pri birmi v Litiji denar iz žepov, dobila je 5 let hude ječe. — Anton Krajec zaradi posilstva 5 let ječe. — Martin Jerina, Tomaževčev iz Bistre je zaradi uboja obsojen na 5 let. — Anton Jerič z Razdrtega zaradi posilstva na 18 mesecev. — Janez Novak in Jernej Vidmar iz Ubelskega sta bila oproščena.

(Tatvina.) Iz Šturij na Vipavskem: V noči od 29. do 30. avgusta, ko je ravno bolj močna burja brila, vlomil je tat v župnišče v Šturji na Vipavskem. Prišel je čez zid na vrt, snel vrata v kuhinjo in potem po pritličnih prostorih iskal, kaj bi bilo za njega. Zavezal je v rjuho več prtenine in v shrambi za jestvine odbral nekaj rečij, malo obleke in obuvala mu je tudi ugajalo, ali naj bo, da ga je preveč težilo, ni mogel nesti čez zid ali je bil kako drugače zadržan, pustil je večino nabranih stvari ob zidu na vrtu. Časa imel pa je prej še vse jedno zadosti, da je odbral nove čevlje, si te na dvorišču obul, a svoje kot corpus delicti v zameno pustil. Največ škode je napravil v župniški pisarni. Vedel je natanko, kje so različne blagajnice, iz njih pobral do 290 gld., drugih rečij se ni dotaknil. V raznih predalih — župnik je tudi blagajnik ubožnega in šolskega zavoda — pomel je debeli denar, a bakreni drobiž je milostno pustil. Po vsem soditi moral je biti tat še bolj mlad, v tatvini še ne posebno prebrisan, a znani so mu bili dobro vsi prostori župnišča.

(Preklic in zamena bankovcev po 1 gld. a. v.) Na podstavi zakona z dne 9. julija 1894, s katerim se ministerstvo kraljevin in dežel, zastopanih v državnem zboru, pooblašča, skleniti z ministerstvom dežel ogerske krone dogovor zastran zamene državnih not v skupnem znesku 200 milijonov gld. avstrijske vrednote, ukazuje se po domembah s kraljevim ogerskim finančnim ministerstvom in v sporazumu s c. in kr. državnim finančnim ministerstvom preklic in zamena državnih not po jeden goldinar avstrijske vrednote, izdanih s firmo c. in kr. državne osrednje blagajnice in z datumom z dne 1. julija 1888. leta, po nastopnih določilih: 1. Izdaja državnih not po jeden goldinar se z dnem 24. julija ustavi. C. kr. državne blagajnice in c. kr. državni uradi in pa c. in kr. vkupni uradi ne smejo, počenši s 24. julijem, izdajati vnovič tistih državnih not po 1 gld. avstrijske vrednote, ki se nahajajo v njih zalogah ali ki jim dohajajo. 2. Veljajoča obča dolžnost, sprejemati te državne note po 1 gld. a. v. namesto plačila, neha z 31. dnem decembra 1895. leta. Te državne note je torej v zasebnem prometu po imenski vrednosti, oziroma po plačilni vrednosti jemati v plačilo samo še do 31. dne dec. 1895. l. 3. C. kr. državne blagajnice in c. kr. drž. uradi in pa c. in kr. vkupne blagajnice in c. in kr. vkupni uradi so vendar dolžni, te državne note po 1 gld. avstrijske vrednote do 30. junija 1896. leta vsprejemati kot plačilo, pri c. kr. blagajnicah pak, poslujočih kot menjevalnih blagajnicah, in pa pri c. in kr. državnih osrednjih blagajnicah na Dunaju tudi v zameno za druga zakonita plačilna sredstva, toda izvzemši državne note. 4. Počenši s 1. dnem julija 1896. leta do 31. dne decembra 1899. leta je te državne note po 1 gld. avstrijske vrednote vsprejemati samo še pri c. kr. blagajnicah, poslujočih kot menjevalnih blagajnicah, in pa pri c. in kr. državnih osrednjih blagajnicah na Dunaju v zameno za druga zakonita plačilna sredstva, toda izvzemši drž. note. 5. Po 31. dnevu decembra meseca 1899. leta se te državne note po jeden goldinar avstrijske vrednote ne zamenjujejo več in s pretekom tega dne neha vsaka dolžnost države, te državne note zameniti.

(Cirkus Henry) pripelje se jutri dopoldne v Ljubljano s posebnim vlakom in prične zvečer s svojimi predstavami.

(Razpisani službi.) Deželnega sodišča svetnika mesto pri nadsodišču v Gradcu. Prošnje do 15. septembra predsedništvu. — Služba diurnista v okr.

glavarstvu v Krškem. Nastop službe 15. sept. oziroma 1. okt. — Prošnja okr. glavarstvu v Krškem.

(Razpisana ustanova.) Pri ljubljanskem magistratu je razpisana Primož Auerjeva ustanova za letnih 52 gld 50 kr. Pravico do ustanove imajo ubogi otroci ljubljanskih meščanov, vzlasti sorodniki in otroci izdelovalcev barok. Prošnje na mestni magistrat ljubljanski je vložiti do 20. sept. t. l.

Društva.

(Kot podporni udje „Slovenskega katoliškega delavskega društva“) so pristopili naslednji gospodje: Kržič Anton, profesor v Ljubljani, Dolenc Jakob, župnik na Igu, Jamnik Anton, župnik v Sorici.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda v Kamniku.) Vabilo k veselici, katero priredita moška in ženska podružnica v Kamniku v nedeljo dne 2. septembra t. l. v prostorih „Narodne čitalnice“. — Vspored: 1. Kocijančič: „Njega ni“, moški zbor z bariton-solo, poje sl. pevsko društvo „Lira“. 2. Krilan: „Stara mati“, deklamuje gđč. Kristina Janežičeva. 3. „Slovensko dekle“, udarja ženski tamburaški zbor. 4. Dr. B. Ipavec: „Slovo od lastovke“, mešan zbor, poje sl. pevsko društvo „Lira“. 5. K. M. Weber: Overture k „Carostrelcu“, igrata na klavirju gđč. Bogomila Samec in gosp. Maks Samec. 6. K. F. Enslin: „Im Myrtenheim“, polka mazurka za 3 citre, igrajo gđč. Kenda in Novak ter g. Pavel Gorjup. 7. A. Nedved: „Pogled v nedolžno oko“, poje g. Avgust Stefančič, na klavirju spremlja g. P. Gorjup. 8. J. H. Kastender: „Božično veselje“, koračnica za 3 citre, igrajo gđč. Kenda in Novak ter g. P. Gorjup. 9. Živa podoba: „Slava cesarju kot najvišjemu pokrovitelju šolstva“. 10. Občni zbor ženske podružnice. 11. Loterija z mnogimi lepimi dobitki. 12. Domača zabava. — Začetek ob 7. uri zvečer. — Vstopnina 20 kr. — K mnogobrojni udeležbi vabita odbora.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda za Zatičino-Št. Vid.) Podružnica sv. Cirila in Metoda za Zatičino-Višnjogor priredi dne 2. septembra 1894 v gostilni „Poljanskega“ v Zatičini veselico, katere čisti dohodek je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda. Pričetek veselice ob 3. uri popoldne. Vspored obsega govor, petje in tombolo.

Telegrami.

Poraz Holandcev na Lomboku.

Amsterdam, 31. avgusta. Ministerstvo kolonij je objavilo imena na otoku Lomboku ubitih in ranjenih častnikov. Ubitih je devet častnikov, 10 je težko in 5 lahko ranjenih, 3 pa pogrešajo. Objavilo se pa še ni, koliko je palo moštva. Ministerstvo se je brzojavno obrnilo v Batavijo, da naj naznanijo imena ubitih in ranjenih. Slovesnosti na rojstveni dan kraljice danes so se opustile. Ministri, vojaštvo in kolonijalno oblastvo se posvetujejo o položaju. Vsi so jako potrti.

Amsterdam, 31. avgusta. Iz Batavije se poroča, da je stari knez, podšuntan od glavarjev, provzročil napad. Kontrolor Siefriek je odpotoval na vzhodno obrežje, da pridobi sasaskega glavarja, da napade ozemlje holandskih sovražnikov.

Amsterdam, 30. avgusta. Ravnatelj notranjih stvari je odpotoval na Lombok. Ladije bombardujejo Mataram, Zgubljenega stotnika so dobili in je lahko ranjen. Prebivalci v Lossaku ostali so zvesti. Položaj je povoljen.

Haag, 30. avgusta. Več častnikov indijske vojne, ki so na dopustu, se je pri vladi že oglasilo, da so jej na razpolago.

Vojska na Koreji.

Antwerpen, 31. avgusta. Mirovni kongres je naročil mirovni pisarni, da pri evropskih vladah stori korake, da naredo konec vojski mej Kitajem in Japanom. Belgijska vlada je zopet 15.000 frankov dovolila, da se pokrijejo stroški kongresa. Kralj je brzojavno izrekel kongresu svoje simpatije.

Shanghai, 3. avgusta. Kitajska predstraža, 5000 mož broječa, je dne 13. avgusta zadela na japonske čete pri Ping-Jangu in jih pregnala. Drugi dan so šli Kitajci podkrepjeni za 4000 mož proti japonskim četam pri Chungbu, kateri so ostavili Japonci. Dne 16. t. m. je bil hud boj, v katerem so Japonci zgubili 4000 mož. Kitajci so prišli v Huang-Chow, a ondu je jelo streljati na-nje trinajst japonskih ladij, ki so bile na reki Tatung. Več sto Kitajcev je bilo pri

tem ubitih. Ko je nastopila oseka, je kitajsko topništvo napalo japonske ladije ter tri močno poškodovalo. Naposled se je nazaj umaknila japonska vojna, ko so na-njo pritiskali kitajski konjiki.

Dunaj, 31. avgusta. Nadvojvoda Albreht je z načelnikom generalnega staba Beckom in spremstvom odpotoval k kornim vojaškim vajam v Landskron.

Dunaj, 31. avgusta. Pri poskušnjah s streljanjem proti privezanim zrakoplovom na polju pri Dunajskem Novem mestu je včeraj zjutraj ubežal zrakoplov Hanover z nadporočnikom Zdenkom Dvoržakom. Zrakoplov je baje padel na zemljo blizu bosenske meje in častnik se ni nič poškodoval.

Levov, 30. avgusta. Cesar je podaril tukajšnjemu civilnemu streljišču veliko srebrno kupo v slogu Ljudevita XV. za dobitke pri streljanju.

Levov, 31. avgusta. V čast finančnemu ministru Plenerju je bil mej drugim obed pri predsedniku razstave, knezu Sapiehi. Po Sapiehi napitnici je naglašal Plener, da ga veseli, da napreduje dežela v kulturi in blagostanju. Nenavaden vspeh razstave kaže, kaj je dežela storila poslednjih 25 let. Nadeja se, da se velika zakonodavna dela dovrše s sodelovanjem poslancev te dežele.

Levov, 31. avgusta. Vsa gališka mesta in trgovske zbornice bodo zastopane po odposlanstvih pri prihodu cesarjem v Levov.

Levov, 31. avgusta. Finančni minister Plener je včeraj vsprejel razna oblastva.

Budimpešta, 31. avgusta. Iz Ostrogona se danes poroča, da ni res, da bi knez primas mislil potovati v Rim. Zato ni nobenega povoda, ker mej njim in Vatikanom ni nobenega nesporazumljenja in ni ničesa v cerkvenopolitičnih vprašanjih vrediti.

Poznanj, 31. avgusta. Žandarji so prišli roparskega morilca Köglerja, katerega so že dolgo iskali.

Levov, 31. avgusta. Grof Schönborn je včeraj prišel v Levov, ki je poprej obiskal na gradovih grofe Wodzickega, Andreja in Romana Potockega.

Kodanj, 31. avgusta. Grški kralj je včeraj semkaj prišel.

Cetinje, 31. avgusta. Turški sultan podelil je drugemu sinu črnogorskega kneza, Mirku, veliki kordon Osmanje reda.

Pariz, 31. avgusta. Proti v Bruselju se nahajajočemu pisatelju Drumondju začela se je preiskava radi nekega članka v „Libre Parole“ v katerem se žali sodnijski stan.

Pariz, 31. avgusta. Kazimir Perier odpotoval je včeraj v Bons-sur-Maine.

Peterburg, 30. avgusta. Princesinja Waleška odpotovala je včeraj s hčerama. Carska dvojica jo je spremljala na kolodvor v Peterhofu.

Peterburg, 31. avgusta. Car, carica, carjevič, veliki knez Mihael Aleksandrovič, velika kneginja Olga Aleksandrovna so včeraj opoldne odpotovali iz Peterhofa v Bjeloveš. S tistim vlakom je odpotoval tudi moskovski zdravnik Saharin za nekaj dni.

Glasgow, 31. avgusta. Včeraj je bil shod štrajkujočih rudarjev, ki je sklenil s 25417 proti 20942 glasom, da začno delati pri ponižanju plače za 6 pencev.

Rio de Janeiro, 31. avgusta. Policija je našla deset bomb.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
	opazovanja	razkoma v mm	toplomera po Celziju		
7. u. jut.	739 3	13 8	brazv.	megla	
30 2. u. pop.	739 0	17 6	sl. svzh.	oblačno	00 0
9. u. zveč.	740 2	15 9	"	"	"
Srednja temperatura 18 3° za 0 9° nad normalom.					

Umrli so:

29. avgusta. Janez Stibernik, delavčev sin, 1/2 ure, Opekarska cesta 51, oslabeledost. — Franc Virk, učenec obrtne šole, 17 let, sv. Petra cesta 13, jetika

Zahvala.

441 1

Za jako mnogobrojne in prijazne dokaze srčnega sočutja mej boleznijo in ob smrti mojega dragega, presrečno ljubljenega soproga, gospoda

Ivana Brica

c. kr. dež. sodišča svetnika in sednjega načelnika,

ki so se mi skazali od vseh strani, izrekam svojo iskreno zahvalo. Ravno tako se zahvaljujem veledušnim darovateljem lepih vencev, in ginjena vsem, ki so pokojniku skazali poslednjo čast. Posebno hvaležno omenjam c. kr. deželno sodišče v Ljubljani, c. kr. okrajno glavarstvo, c. kr. okrajno sodišče in občinski zastop v Radovljici, slav. društva, in vse prijatelje od blizu in daleč, ki so s svojim sočutjem bili v tolažbo mojemu srcu v veliki žalosti. Poleg tega se čutim dolžno izraziti presrečno zahvalo c. kr. okrajnemu zdravniku g. dr. Jelovšku za požrtovalno zdravljenje in rodbini Wucherer-jevi za ljubezni polno dejansko pomoč.

V Lescah, dne 31. avgusta 1894.

Emilija Bric.

Poslovilo.

Ker mi ni bilo mogoče povsod osebno se posloviti, kličem odhajajoč na novo službo v Škofjo Loko vsem prijateljem in znancem, osobito prečastitim sobratom prav prisrčni z Bogom!

Rok Merčun,

442 1-1

bivši katehet pri uršulinkah v Ljubljani.

Zadnji mesec!

Glavni dobitki 60.000, 10.000, 5.000 gld.
v gotovini le z 10% odbitka.

Levovske srečke à 1 gld. priporoča

„MERCUR“ menjalnična delniška družba
303 1 na Dunaju, Wollzeile 10. 418 11

Cirkus Henry.

V soboto dne 1. septembra 1894

otvorilna gala - predstava.

Nastop najodličnejših umetnostnih močij, jahanje in predstavljanje najboljših konj za jahanje in druge umetnije.

Cena prostorom: Parket 1 gld. — I. prostor 70 kr.; II. prostor 50 kr.; galerija 25 kr. — **Otroci** do 10 let in **vojaki** do narednika plačajo: I. prostor 50 kr.; II. prostor 30 kr.; galerija 15 kr., ob nedeljah in praznikih pri večernih predstavah pa vendar polne cene. 440 1

Cirkusova blagajnica je odprta od 11. ure dopoldne do 1. ure popoldne in od polu 7. ure zvečer do konca predstave.

Vstop ob 7. uri. — Začetek koncertu ob polu 8. uri. — Začetek predstavi točno ob 8. uri.

Vse natančneje povedo plakati in listki. 22

V nedeljo dne 2. septembra

2 veliki predstavi 2

Dunajska borza.

Dne 31. avgusta.

Dne 30. avgusta.

Skupni državni dolg v notah	98 gld. 75 kr.
Skupni državni dolg v srebru	98 " 65 "
Avstrijska zlata renta 4%	123 " 80 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	97 " 95 "
Ogerska zlata renta 4%	121 " 80 "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	96 " 15 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1034 " — "
Kreditne delnice, 160 gld.	370 " 50 "
London vista	124 " 30 "
Nemski drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	60 " 95 "
20 mark	12 " 41 "
20 frankov (napoleonor)	9 " 89 "
Italijanski bankovci	44 " 75 "
C. kr. cekini	5 " 90 "

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	148 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	154 " 50 "
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	196 " — "
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	96 " 40 "
Tisine srečke 4%, 100 gld.	142 " — "
Dunavske vravnave srečke 5%	127 " 25 "
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	107 " 25 "
Posojilo goriskega mesta	— " — "
4% kranjsko deželno posojilo	67 " 40 "
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 " 60 "
Prioritetne obveznice državne železnice	223 " 50 "
" južne železnice 3%	157 " 75 "
" južne železnice 5%	128 " — "
" dolenjskih železnice 4%	98 " 50 "

Kreditne srečke, 100 gld.	199 gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	140 " — "
Avstrijskega rubežnega križa srečke, 10 gld.	17 " 75 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 75 "
Salmove srečke, 40 gld.	69 " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	71 " 25 "
Waldsteinove srečke, 20 gld.	51 " — "
Ljubljanske srečke	24 " 50 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	170 " — "
Akcije Ferdinandovesev. železn., 1000 gl. st. v.	3210 " — "
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	488 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	114 " 50 "
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	75 " — "
Montanska družba avstr. plan.	88 " 50 "
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	181 " 50 "
Papirnih rubljev 100	133 " 50 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjša dobitka.
Kalandna izvršitev naročil na borzi.

Menjalnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.